

Akár esztek, akár isztok

Lekció: Jóel 2, 12-27

Textus: 1Kor 10, 31

Kedves Testvérek!

Már a harmadik vasárnapja vagyunk másként együtt, mint korábban és nem tudjuk, meddig is tart ez a helyzet. Még elég kevés idő telt el ahhoz, hogy minden megváltozzon, de elég sok ahhoz, hogy kezdjük elengedni az illúziót, miszerint minden visszatérhet a régi kerékvágásba.

Ahhoz is kezd elég idő eltelni, hogy kialakuljanak a különféle magyarázatok, narratívák arra, miért is e járvány, mi a célja ennek, mit tanulhatunk ebből.

Semmi más nem történik ilyenkor, mint a megszokott sémáink szerint reagálunk az eseményekre. Vagy ha a megszokottak összeomlanak, keresünk egy hozzá nagyon hasonlót.

Bevezetésként, mielőtt felolvasom a mai alapigét, egy fontos és aktuális kérdésről hadd beszéljek!

Valószínűleg fel kell tennünk újra és újra magunknak: hogy tekintsünk a járványra, a jelenlegi helyzetre? Nem csak egyszerűen miért történhet ez meg, hanem milyen utakon kereshetjük Istent, az Ő vezetését, jelenlétét a jelen helyzetben?

MIÉRTEK?

Nagyon elgondolkodtató, hogy az ember „miért” kérdést tesz fel. Ez az értelemkeresés alapvető emberi jellegzetesség, az egyik legfontosabb tudatos funkciónk. Mert a „miért” mögött leginkább az van, hogy értelmet akarunk adni a dolgoknak, azaz szeretnénk érthetővé, megfoghatóvá, irányíthatóvá tenni a magunk számára.

Hadd emeljek ki most két tipikus szélsőséget a jelen helyzetünkre való értelemkeresésben, amivel találkozom ezekben a napokban.

Az egyik, hogy a jelen helyzet csak egy próba, ami által megerősödünk és csak össze kell szednünk magunkat. És ez menni is fog: talán még jobb is lesz az a világ, ami vár ránk ezután. Kellő pozitivitással és könnyedséggel szépen átvészeli ezeket az időket és minden mehet hamarosan tovább.

A másik, egy szégyenalapú narratíva: ez a helyzet Isten büntetése, mert az emberek elfordultak tőle, mert elpusztítják a környezetüket, mert liberálisok, mert bűnösök, mert megérdemlik stb. A narratíva vége pedig, hogy „szégyelld magad”. És ki nem mondva tulajdonképpen ez: megérdemled a halált. A mi kultúránkban talán ez utóbbi ismerősebb.

Attól tartok, hogy miközben részigazságok lehetnek bennük, egyik út sem vezet az életre és nem ez az, mit Isten készít a számunkra.

Lelki „C” és „D” vitamin

Két dolgot szeretnék kiemelni annak kapcsán, hogy mit kell mindenképpen szem előtt tartanunk, mi segíti a lelki épülésünket, épségünket ezekben a napokban:

1. Az egyik (nevezzük lelki „C” vitaminnak), hogy az értelemkeresésnek vannak korlátai, alázattal kell lennünk ez ügyben Isten előtt. Ki kell mondjuk, el kell fogadjuk a lehetőséget, hogy van olyan, hogy „nem érthetem”, hogy „nyitott kérdés marad”. Nem biztos, hogy tudunk egy megnyugtató választ találni a helyzetünkre. Korlátolt értelmi lehetőségeink között egy biztos tudásunk mégis lehet: Isten tudja, látja, mi az, amiben vagyunk és ebben nyugodhatunk meg igazán. Ez az alázat felé mozdít minket, ami sosem árt. És ez segít, hogy békességet találjunk Isten előtt és belássuk, Tőle függünk és Rá bízhatjuk magunkat teljesen. Óvakodjunk a leegyszerűsítő általánosításoktól, ami megnyugtathatja a lelkünket, de illúziót épít bennünk.
2. A másik (nevezzük lelki „D” vitaminnak) az önvédelem kiemelt jelentősége. Isten felnőtt, felelős gyermekeiként egyre inkább meg kell tanulnunk az Atyában bízva, Krisztus szeretetében gyökerezve megvédeni magunkat, amire pontosan Ő készít fel és vértéz fel. Megvédeni a felesleges információktól, ami most eláraszt. Megvédeni az ártó emberektől, akik még ilyenkor is bántanak. Távol tartani a könnyelmű pozitívizmust és a bénító szégyent, ami nem az Isten hangja. És távolságot tartani magunkat és szeretteinket azoktól az emberektől, akik bántalmazók mindenféle értelemben. Isten megajándékoz minket azzal, hogy feltárja előttünk: hogy lát minket, mire hív és mi szolgálja az életet a számunkra. És mindez nem az elutasítás, hanem a szeretetében ágyazottság, a benne való elrejtettség közegében történik.

Az **igehirdetés sorozat** témája a Krisztus szeretetében való meggyökerezettség és az abból fakadó élet. A missziói gyülekezet sajátja a dicsőítés, ami a gyülekezetünk egyik alapértéke is. Így fogalmazta ezt meg annak idején a gyülekezet presbitériuma:

A **Dicsőítés** azt jelenti számunkra, hogy önmagunkat Istennek ajánljuk hivatásunkban, családi életünkben, pihenésünkben, valamint, hogy Istent magasztaljuk énekkel és zenével istentiszteleteinken (1Kor 10,31).

Egyetlen igeverset olvasok ehhez az első Korinthusi levélből:

„Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek!”

Ma ennek az Igének a fényében vizsgáljuk meg, mire hív minket a mi szerető mennyei Atyánk.

I. BŰNBÁNAT

ISTEN a vele való kapcsolódásban hív arra, hogy a szívünkre beszéljen. A Lélek munkálja ezt, így Őt kérjük most is, hogy végezze ezt el bennünk. A vágyunk, hogy külső visszajelzést kapjunk, tükröt, igaz, őszinte szót, hogy világosság váljon: miben fordultunk el, tértünk el a helyes iránytól, miben nem a megváltott középpontunktól élünk. A LÉLEK hozza elő most ezt a számunkra!

„Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek!”
– olvashattuk.

Ha szeretnénk tehát Istent dicsőíteni, az nem éneklést jelent vagy hasonlót, hanem hogy MINDENT az Ő dicsőségére tegyünk: az életünket az Ő dicsőségére éljük. Innentől válik ez a dicsőítés kérdés igazán nehézé...

BÁLVÁNYOK

Az úrvacsora és a bálványáldozatról szóló szakasz végén mondja ezt az apostol összegzésként, summázva mindazt, amiről előtte tanítja a gyülekezetet. A bálványokkal és az Úr asztalával nem lehet egyszerre közösségünk, mondja az apostol. Ma azt mondanánk erre: nem lehet egyszerre két kapura játszani. Nem lehet két úrnak szolgálni. Nem lehet két irányba elköteleződni, mert az hosszú távon biztosan szétszakít.

Ezen a ponton sokan elfordulhatnak és azt hat: de hát ez lehetetlen. Mindig hatással lesz rám a világi gondolkodás, a közeg, amiben élek, nem leszünk szentek. Elköteleződni bármiben is manapság? Nem érted, hogy működik a világ? Nem veszed tudomásul a valóságot?

El kell fogadnunk, hogy amiről az Ige beszél az az, hogy **a Jézussal való közösségünk dinamikus, azaz, ha egyszer hozzá fordultunk és az Övéi vagyunk, akkor végső értelemben az Övéi vagyunk, de újra és újra vissza kell térnünk hozzá, mert ha nem teszünk semmit, akkor elfordulunk tőle.** Olyanok vagyunk, mint a bevásárlókocsi, amit tudjuk, hogy a kassza felé kell tolni, de a kereke beakadt, és folyamatosan jobbra húz. Nagy erővel lehet csak egyenesben tartani, ha csak löknénk, elmenne más irányba.

A bűn, hogy közösségünk van olyan dolgokkal, amikhez Istennek nincs köze, amire azt mondja Ő, hogy távol viszd Őtőle, hogy árt magunknak és a másoknak is.

Akár esztek-akár isztok... mindent... tegyetek... Olyan szavak ezek, amik nagyon nagyra tágitják a perspektívát. Mi akkor a bűn, miben ragadható meg? Azt mondhatnám erre, hogy mindaz, ami nem szolgálja Isten dicsőségét. Ezért a dicsőítés az, ha bűnbánatot tartunk és azt kérjük Istentől: mutasd meg, mi az, ami nem jó és át kell adnom, el kell engednem. Az igazság, hogy három iránya van a bűnbánatnak, amire most hív minket Isten:

A) Az első, hogy alázatosan közeledjünk Isten felé ebben a kérdésben. A legmegrendítőbb, hogy valószínűleg a legnagyobb bűnünket nem látjuk... A legnagyobb bűnünket nem tartjuk annak... A legnagyobb bűn ugyanis, hogy hamis istenképeink vannak és nem az

élő Istennel, Jézus Krisztus Atyjával van élő kapcsolatunk. A legnagyobb bűn, ha azt gondoljuk: tudom, milyen az Isten, olyan, amilyennek én gondolom. A legnagyobb elveszettség, ha azt gondoljuk: tudjuk, mit jelent dicsőíteni: úgy, ahogy mi csináljuk: akár életvitelben, szolgálatban vagy zenében...

- B) Ha ilyen nagy lehet az eltérés, az elfordulás, ha a bűn valóban egy globális elfordulás Istentől, ha mindent érint, ha mindent átjár, ezért képtelenek vagyunk Istent dicsőíteni, akkor az egyetlen, amit tehetünk, hogy magunkat, egész lényünket adjuk neki. A lényünk középpontját, a szívünket, az uralmat az életünk felett. Bánjuk meg, hogy magunk akartuk kizárólagosan uralni, vagy engedték, hogy mások uralják és emberek tetszését, elismerését, szeretetét akartuk elnyerni, ezért engedték, hogy mások uralkodjanak felettünk.
- C) A harmadik pedig, hogy kimondjuk, megbánjuk, megnevezzük Isten előtt a „dolgozat”, amiket tettünk és amivel nem őt dicsőítettük. Segít ebben nekünk a 10 parancsolat: a tisztelet elmulasztása, a gyilkosság, a harag dédelgetése, bosszú, a paráznaság, a házasságtörés, hűtlenség különféle formái, a lopás, a hazugság, a másik dolgának kívánása, az irigység.

Meg olyan dolgok, amik nem tartoznak a cégére bűnök közé. Amikor egyszerűen nem tudjuk elviselni, hogy valaki jobb bármiben is, mint mi. Amikor leuralunk másokat, amikor akár kihasználjuk mások kiszolgáltatottságát, lelki függésben és kiskorúságban tartunk embereket. A közöny, az egymástól való elfordulás, az elvárásaink másokra való árasztása, a manipuláció, amivel előszeretettel élünk, utalgatások, nem egyenes kommunikáció, félelemkeltés, fenyegetőzés, érzelmi zsarolás...

Azt hiszem nem is folytatom. Csak kérlek titeket, ha a Lélek felhozza, légy konkrét, ne spórolj meg, ne úszd meg néhány általánossággal. Mert abból nem származik élet, gyógyulás.

Ha pedig nem látsz semmit, akár annyira összezsápnak a hullámok a fejed fölött, csak kiált: Dávid Fia, könyörülj rajtam! Érints meg ott, hol ember nem segít!”

II. ODASZÁNÁS

Ha a bűnbánat oldalát megértjük és meglépjük, akkor érthetjük meg, hogy valójában:

A DICSŐÍTÉS = ODASZÁNÁS ÉS HÓDOLAT

És ennek a kifejezése lehet ének, hitvallás, de kiemelt módon az életünk odaszánása. Mint gyülekezet, azért alapérték ez a számunkra, mert mi magunkat szánjuk oda folyamatosan Istennek és kérjük, hogy használjon minket. És azzal szeretnénk dicsőíteni Őt, hogy magunkat és igazából mindenünket, amink van, odaszánjuk Neki!

Az Ige az alapszükségleteket, az élet alaptevékenységeit említi: esztek és isztok. És amikor azt mondja, hogy mindent Isten dicsőségére tegyetek, az nem retorika, az nem költői túlzás vagy érzelmi elragadtatottság, hanem logikus következménye annak, hogy ha a felismertem a bűn miatti elveszettségemet és Istenre szorultságomat, akkor mindent neki is akarok adni, és a kegyelemben megtartott életemben, hálából neki akarok szolgálni mindennel.

Az az igazi odaszánás: nem kényszer, hanem örömmel, hálából történik! Olyan ez, mint amikor szerelmes az ember és a szerelmével való kapcsolatban szemlél mindent: az egész életét úgy akarja élni, hogy a másinak abban öröme legyen, hogy kifejezhesse, hogy odavan érte.

Tegyük most fel Isten előtt a kérdést: mit jelent odaszánni magunkat erre ma. Egyénileg, családiról és a gyülekezetre nézve is?

Egyénileg: az első lépés most, hogy fogalmazd meg Isten felé: odaszánom magamat Neked, Uram! Azzal akarok itt és most dicsőíteni, hogy hálából kimondom, hogy „odaszánom magamat Neked, Uram”! Ki is mondhatod nyugodtan most. Akkor is, ha bizonytalan vagy, esetleg kérdéseid vannak: „Hódolok előtted, Istenem Atyám, Jézus Krisztusban, kegyelmes Istenem, odaszánom magamat Neked! Téged foglak dicsőíteni az életemmel és mindennel, amim van.”

Nagy súlya van ezeknek a szavaknak, de Isten arra biztat, hogy vegyük komolyan. Ez az evangélium radikalitása, ezt ne spóroljuk meg most!

Családiról: ugyanezt megtehetjük családi szinten is. Mondjuk ki, hogy „én és az én házam népe az Urat szolgáljuk. A családi életünket a legkisebb elemétől a legösszetettebbekig Isten dicsőségére éljük, egyedülállóként, családostként, fiatalokként, idősként, özvegyként vagy elváltként, akármilyen helyzetben is, most, amiben vagyunk: odaszánjuk magunkat és felajánljuk: a Te dicsőségedre, Uram!

Gyülekezet: És gyülekezetként ugyanezt tehetjük: Urunk, mindent a dicsőségedre akarunk tenni! Keressük azt, mit jelent, hogy jellé legyünk a világban, hogy Téged dicsőítsünk a létünkkel, a dolgainkkal és lehessünk az a hely, ahol a Te jelenléted ott van és munkálkods. Az Ige hirdetésében, a sákramentumokban és a szeretet látható cselekedeteiben. Odaszánjuk magunkat és megtesszük ezt újra és újra. Nélküled elvesztünk, ezért nem tudjuk elképzelni magunkat, csak napról-napra abban, hogy Neked adjuk magunkat és kérjük, hogy taníts, mit jelent dicsőíteni Téged!

És mit tehetünk akkor...?

Isten dicsőítése mindaz, amivel teremtményei elismerik és kifejezik az ő fölöttük és mindenek fölött álló hatalmát, tökéletességét és jóságát.

A dicsőítés tehát nem határozható meg egy cselekvés leírásával, vagy egy forma rögzítésével. Dicsőíthetjük Istent:

- a hálaadó, reményteljes életfelfogással, mely a Felé táplált bizalomból fakad
- a nyitottságunkkal az ő munkájára az életünk területein
- a Neki engedelmes döntéseinkkel minden körülmény között
- a nehézségek, megpróbáltatások elfogadásával, kitartásunkkal
- a Neki adott hálaáldozattal és ajándékainak elfogadásával
- a hitben történő növekedéssel és megszentelődéssel
- a bűnnel való megalkuvás elutasításával, és bűnbánattartással
- a harcok között is a Vele megélhető mély kapcsolatra való törekvéssel
- a hétköznapi feladataink, munkánk lelkiismeretes elvégzésével
- a családtagjaink felé való figyelmességgel, áldozathozattal, szeretettel
- az általa elrendelt pihenéssel, kikapcsolódással

III. REMÉNYSÉG

Reménységünk, hogy az Istent dicsőítő gyülekezet jelenléte a világban áldás lesz, Isten országa közöttünk, a környezetünkben. Mindez pedig kiábrázolja Isten végső nagy uralmát és dicsőségét, ami felé tartunk.

A vég nélküli dicsőítés lesz a mennyei valóságunk, amikor az „Esztek... és isztok...” az a valóság lesz, amire mindannyian legmélyebben vágyunk: a közösség, közelség Jézussal. A lakoma, a nagy vacsora, amire hivatalosak vagyunk mindannyian.

Pál apostol az úrvacsoráról tanítja korinthusiakat és közben megjelenik előttünk a cél, a beteljesedés. Az úrvacsora az előképe ennek a reménységnek. És bár most fizikailag nem vehetünk úrvacsorát, de ezután az Ige, ezután az igehirdetés után, ebben a folyamatban Isten elé állhatunk, akárhol is vagyunk és kérhetjük: Urunk, a Lélek végezze el bennünk a bűnbánatot, a bűnbocsánatot. Akkor is, ha most nem tudjuk venni a jegyeket, hadd legyünk előtted úgy, mintha úrvacsoráznánk most a gyülekezetben.

Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz Ő, megbocsátja bűneinket és megtisztít minket minden tisztátalanságtól!

Higgyünk Benne, mozduljunk felé, szánjuk oda magunkat és újuljunk a Benne való reménységben. Hallgassunk az apostol biztatására, halljuk meg Isten hívását:

„Kérlek azért titeket, testvéreim, az Isten irgalmasságára, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul, és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.”

Ámen!

Thoma László